

آمار جهانی نشان می‌دهد که مواد مؤثر بیش از ۵۰ درصد از داروهای تولید شده طبیعی است و عمدتاً منشأ گیاهی دارد. در حال حاضر نیز بیش از ۸۰ درصد از مردم کشورهای در حال توسعه به داروای گیاهی وابسته هستند و کشورهای تولید کننده مواد دارویی مثل آلمان، انگلستان، سوئیس و ژاپن، استفاده از گیاهان دارویی را در سطح وسیعی در برنامه تولید خود قرار داده‌اند. کشور پهناور اسلامی ایران با آب و هوای گوناگون و شرایط اقلیمی مختلف و فلور غنی (حدود ۸ هزار گونه گیاهی) بدون شک در ردیف اول کشورهای تولید کننده گیاهان دارویی و فرآورده‌های آن می‌تواند قرار گیرد. وجود اختلاف درجه حرارت ۵۰ درجه سانتی‌گراد، وجود اراضی ساحلی، کویری، کوهستانی و برخورداری از حدود ۳۰۰ روز آفتابی و تنوع گونه‌های زیستی و اختصاص بسیاری از گیاهان دارویی به سرزمین ایران، همگی ویژگی‌هایی هستند که در مقایسه با سایر تولیدکنندگان استعداد بالقوه‌ای را برای تولید انواع گیاهان دارویی در سطح وسیع و گسترده فراهم آورده است. بنابراین تربیت نیروی انسانی کاردان جهت استفاده از این پتانسیل بالقوه می‌تواند بخشی از نیاز کشور را برای نیل به اهداف یاد شده، تأمین نماید. فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند به عنوان کمک کارشناس تحقیقاتی گیاهان دارویی، کاردان کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر، کاردان بهره‌بردار گیاهان دارویی و معطر و کمک ناظر در واحدهای تولید فعالیت کنند.

درس‌های این رشته در طول تحصیل:

دروس پایه:

شیمی عمومی، اصول آمار، مبانی گیاه‌شناسی.

دروس اصلی:

هوا و اقلیم‌شناسی، مبانی اکولوژی، شیمی آلی، کارتوگرافی گیاهی، اصول زراعت گیاهان دارویی و معطر، مبانی فیزیولوژی گیاهی، رابطه آب و خاک و گیاه، حفاظت و حمایت گیاهان دارویی و معطر.

دروس تخصصی:

شناخت گیاهان دارویی و معطر، آشنایی با ماشین‌آلات و تجهیزات استحصال مواد مؤثر، روش‌های تکثیر و پرورش گیاهان دارویی و معطر، زراعت خصوصی گیاهان دارویی و معطر، روش‌های بهره‌برداری از گیاهان دارویی و معطر مرتعی، روش‌های بهره‌برداری از گیاهان دارویی و معطر جنگلی، درختان و درختچه‌های دارویی و معطر، اقتصاد گیاهان دارویی و معطر، اکولوژی گیاهان دارویی و معطر، آماده‌سازی و عمل‌آوری گیاهان دارویی و معطر

در این گروه دوره‌های آموزشی علمی - کاربردی با هدف تربیت نیروی انسانی کاردان در زمینه تکنولوژی تولید و بهره‌برداری از گیاهان دارویی و معطر برگزار می‌شود و فارغ‌التحصیلان آن با فراگیری دانش فنی و مهارت‌های علمی، به کشت و پرورش، اهلی کردن و همچنین جمع‌آوری گیاهان دارویی و معطر از مراتع و جنگلها خواهند پرداخت. آمار جهانی نشان می‌دهد که بسیاری از کشورها از جمله کشورهای آلمان، انگلستان، سوئیس و ژاپن استفاده از گیاهان دارویی را در سطح وسیعی در برنامه‌های تولیدی خود قرار داده‌اند. کشور پهناور ایران با آب و هوای گوناگون و شرایط اقلیمی مختلف و فلور غنی با حدود ۸ هزار گونه گیاهی بدون شک در ردیف اول کشورهای تولید کننده گیاهان دارویی و فرآورده‌های آن می‌تواند قرار گیرد. لذا تربیت نیروی انسانی کاردان جهت استفاده از این منابع می‌تواند بخشی از نیاز کشور را در جهت نیل به اهداف فوق‌الذکر تأمین نماید. تعداد واحدهای درسی این رشته ۷۶ واحد است.

مشاغل قابل احراز پس از طی دوره :

کمک کارشناس تحقیقاتی گیاهان دارویی و معطر

کاردان کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر

کاردان بهره‌برداری از گیاهان دارویی

کمک ناظر در واحدهای تولیدی گیاهان دارویی و معطر

رویکرد سالهای اخیر بشر به استفاده از داروهای گیاهی سبب شده است صنایع بسیار گسترده‌ای در ارتباط با تبدیل فرآورده‌های گیاهی به داروهای گیاهی در کشورهای توسعه یافته و رو به توسعه بوجود آید. محل تامین مواد اولیه این صنایع عمدتاً توسط کشورهای انجام می‌شود که از منابع مناسبی برخوردار هستند.

ایران یکی از کشورهای است که با داشتن بیش از ۱۰۰۰ گونه گیاه دارویی و معطر، استعداد بالقوه‌ای در این زمینه دارد. وجود حدود ۶ میلیون هکتار عرصه بهره‌برداری در منابع طبیعی کشور در این ارتباط و اراضی مناسب کشت گیاهان دارویی و معطر، می‌تواند که مدیریت تولید و بهره‌برداری در این سطح توسط کارشناسان علمی - کاربردی و تخصصی در ارتباط با موضوع گیاهان دارویی و معطر انجام شود. از آنجا که قبلاً چنین آموزشی در هیچکدام از موسسات آموزشی و دانشگاهی کشور به صورت رسمی صورت نگرفته است، نیاز است که دوره کارشناسی در این ارتباط با توجه به مبنایی که در دوره کاردانی علمی - کاربردی تولید و بهره‌برداری از گیاهان دارویی و معطر گذاشته شده است به اجرا در آید.

دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند به عنوان کارشناس کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر، کارشناس تحقیقات گیاهان دارویی و معطر، کارشناس بهره‌برداری از محصولات فرعی جنگل‌ها و مراتع در ارتباط با مواد دارویی و معطر و سرپرست واحدهای تولیدی گیاهان دارویی و معطر مشغول فعالیت شوند.

درس

تعداد واحد

ساعت آموزش

نظری

عملی

کل

نظری

عملی

کل

ژنتیک عمومی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

بیوشیمی عمومی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

آفات رایج گیاهان دارویی و معطر

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۳۲

شناخت و بهره برداری از محصولات فرعی دارویی و معطر جنگلی و مرتعی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

پراکنش جوامع گیاهان دارویی و معطر

۱

۱

۲

۱۶

۳۲

۴۸

علف های هرز و کنترل آنان

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

تاریخ تحلیلی صدر اسلام

۲

—

۲

۳۲

—

۳۲

*شناخت گیاهان دارویی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

*زراعت خصوصی گیاهان دارویی

۲

۱

۳

۳۲

۴۸

۸۰

طرحهای آماری در علوم گیاهان دارویی و معطر

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

ماشینهای کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی و معطر

۲

۱

۳

۳۲

۴۸

۸۰

اصول اصلاح گیاهان دارویی و معطر

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

روشهای آبیاری

۱

۱

۲

۱۶

۳۲

۴۸

مدیریت و حسابداری

۳

—

۳

۴۸

—

۴۸

زبان تخصصی

۲

—

۲

۳۲

—

۳۲

اندیشه اسلامی ۲

۲

—

۲

۳۲

—

۳۲

تربیت بدنی ۲

—

۱

۱

—

۳۲

۳۲

*آماده سازی و عمل آوری گیاهان دارویی

۲

۱

۳

۳۲

۴۸

۸۰

کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر ۱

۲

۱

۳

۳۲

۴۸

۸۰

کشت و پرورش گیاهان دارویی و معطر ۲

۲

۱

۳

۳۲

۴۸

۸۰

کشت بافت

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

اکوفیزیولوژی گیاهان دارویی و معطر

۱

۱

۲

۱۶

۳۲

۴۸

روشهای اهلی کردن گیاهان دارویی و معطر

۱

۱

۲

۱۶

۴۸

۶۴

بیماریهای رایج گیاهان دارویی و معطر

۱

۱

۲

۱۶

۳۲

۴۸

تفسیر موضوعی نهج البلاغه

۲

—

۲

۳۲

—

۳۲

کارآموزی

—

۳

۳

—

۳۶۰

۳۶۰

بازاریابی بسته بندی گیاهان دارویی و معطر

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

شیمی گیاهی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴

سمینار(مساله مخصوص)

۱

—

۱

۱۶

—

۱۶

پروژه

—

۳

۳

—

۱۴۴

۱۴۴

انقلاب اسلامی ایران

۲

—

۲

۳۲

—

۳۲

کارآفرینی

۲

۱

۳

۳۲

۳۲

۶۴